

Zorggebruik: indicator voor de gezondheid van medewerkers

Hoe staat het ervoor met de gezondheid van mijn medewerkers? Met de zorggebruikcijfers houd je eenvoudig de vinger aan de pols. Het is een belangrijke indicator die goed aansluit bij de andere hr-beleidsindicatoren zoals verzuim en uitstroom. IZZ-onderzoeker Babette Bronkhorst licht de laatste bevindingen toe.

IZZ-onderzoeker
Babette Bronkhorst

Zorggebruik is het gebruik van fysiotherapie en psychische zorg van zorgmedewerkers. Tussen zorggebruik en andere indicatoren van zorgorganisaties is een duidelijke correlatie: veel zorggebruik betekent een grotere kans op veel verzuim, dito uitstroom en een groot aantal openstaande vacatures. Een verband dat volgens onderzoek van IZZ bovendien al jaren stabiel blijft. Daarmee staat ook vast dat zorggebruik een belangrijke indicator voor het beleid is.

Verzuim en zorggebruik

Een zorgorganisatie met een hoog percentage medewerkers dat fysiotherapie gebruikt, heeft ook een hoog verzuim. Hetzelfde gaat op voor psychische zorg. IZZ onderzocht ook het verband tussen verzuimduur en zorggebruik. Babette Bronkhorst: 'AIs in een zorgorganisatie de verzuimduur langer wordt, gebruiken ook steeds meer medewerkers fysiotherapie en psychische zorg. Bij fysiotherapie zie je vooral een verband met middellang verzuim. Terwijl bij psychische zorg de correlatie met lang en zeer lang verzuim het sterkst is. Dat is goed verklaarbaar, want een behandeltraject voor psychische zorg duurt vaak langer dan dat van fysiotherapie en kent een grotere ervaren ziektelast. Denk bij een psychische klacht bijvoorbeeld aan een depressie of angststoornis. Het behandelen daarvan duurt langer dan het behandeltraject van (niet-chronische) rugklachten bijvoorbeeld.'

Uitstroom en zorggebruik

In zorgorganisaties met een hoog gebruik van fysiotherapie of psychische zorg is doorgaans ook het uitstroompercentage van zorgmedewerkers hoog. Opvallend is dat dit verband volgens Bronkhorst alleen geldt voor medewerkers met patiëntgebonden functies. 'Medewerkers met deze functies gebruiken meer zorg dan hun collega's met niet-patiëntgebonden functies. Dat komt omdat de emotionele én fysieke belasting hoger liggen bij zorgmedewerkers die met patiënten werken.'

Vacatures en zorggebruik

In zorgorganisaties waar medewerkers veel psychische zorg gebruiken, zijn relatief veel openstaande vacatures. Datzelfde verband is niet aangetroffen tussen vacatures en fysiotherapiegebruik. 'Dit verschil komt door het langere behandeltraject van psychische klachten. En het zegt iets over hoe een organisatie omgaat met zaken als werkdruk en de balans werk-privé. Solliciterende zorgmedewerkers zijn meestal goed op de hoogte van de arbeidsomstandigheden binnen zorgorganisaties in hun regio. Staat zo'n organisatie slecht bekend, dan zul je hier niet zo snel solliciteren. Er is namelijk veel keuze.'

Negatieve spiraal

Het zorggebruik in een organisatie houdt dus op een negatieve manier verband met de uitstroom en het aantal vacatures. Dit wijst ook op het bestaan van een negatieve spiraal, stelt Bronkhorst. 'Bij een flinke uitstroom en veel verzuim moeten de medewerkers die nog aan het werk zijn hetzelfde werk verrichten met minder collega's. Zij lopen hierdoor een nog groter risico. Ze melden zich ziek of kiezen eieren voor hun geld en zoeken elders hun heil. Waardoor de druk op het kleiner wordend groepje "overblijvers" opnieuw groter wordt. En zo komt de organisatie almaar dieper in de spiraal terecht. Werk daarom met de zorggebruikcijfers, want dan kun je op tijd ingrijpen.'

De zorggebruikcijfers van uw eigen organisatie inzien en vergelijken met branchegenoten? Ga naar www.izz.nl/dashboard